

รายงานการศึกษาเปรียบเทียบข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ
ในการพิจารณาร่างงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๘

เล่มที่ ๑๒
กระทรวงพลังงาน

สำนักงบประมาณของรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
มีนาคม ๒๕๕๘

สารบัญ

	หน้า
วิสัยทัศน์	๑
พันธกิจ	๑
หน่วยงานในสังกัด	๑
การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อสังเกตคณะกรรมการฯ (๒๕๕๖ – ๒๕๕๘)	๒
ข้อสังเกต	
- คณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ (ส.ส.)	๑๐
- คณะกรรมการพิจารณา ศีรษะ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ (ส.ว.)	๑๐
- คณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ (ส.ส.)	๑๕
- คณะกรรมการพิจารณา ศีรษะ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ (ส.ว.)	๑๖
- คณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ (สนช.)	๑๘

กระทรวงพลังงาน

วิสัยทัศน์ มุ่งบริหารพลังงานอย่างยั่งยืน ให้ประเทศไทยและประชาชนชาวไทยมีพลังงานใช้อย่างเพียงพอ

พันธกิจ ๑. กำหนดนโยบาย แผน และมาตรการด้านพลังงาน
๒. ศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ ประเมินศักยภาพ ติดตามสถานการณ์ประเมินผล และเป็นศูนย์ข้อมูลการพลังงาน

๓. จัดหาพลังงานและพลังงานทดแทน

๔. กำหนดมาตรฐาน กฎระเบียบ และกำกับดูแลควบคุมการดำเนินการด้านพลังงาน

๕. วิจัยและพัฒนาด้านพลังงาน

๖. ส่งเสริมการจัดหา พัฒนา และอนุรักษ์พลังงาน

๗. ถ่ายทอดเทคโนโลยี และพัฒนาบุคลากรด้านพลังงาน

๘. ประสานความร่วมมือระหว่างประเทศด้านพลังงาน

หน่วยงาน ส่วนราชการ ๕ แห่ง องค์กรมหาชน ๒ แห่ง รัฐวิสาหกิจในกำกับ ๑ แห่ง

ส่วนราชการ	หน่วยงานในกำกับ	องค์กรมหาชน	รัฐวิสาหกิจในกำกับ
๑. สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน	-	๑. สถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์กรมหาชน)	๑. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
๒. กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ			๒. บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
๓. กรมธุรกิจพลังงาน			
๔. กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน			
๕. สำนักนโยบายและแผนพลังงาน			

งบประมาณรายจ่าย ปี ๒๕๕๖ ๑,๙๕๖,๖๒๓,๑๐๐ ล้านบาท

ปี ๒๕๕๗ ๒,๐๕๘,๖๓๔,๓๐๐ ล้านบาท

ปี ๒๕๕๘ ๑,๙๙๗,๐๑๒,๗๐๐ ล้านบาท

หน่วยงาน : กระทรวงพลังงาน

ข้อสังเกต	๒๕๕๖		๒๕๕๗		๒๕๕๘
	ส.ส.	ส.ว.	ส.ส.	ส.ว.	
ภาพรวมกระทรวง					
<p><u>การแบ่งรายได้ให้ส่วนท้องถิ่น</u></p> <p>- ควรจัดสรรรายได้จากการเก็บค่าภาคหลวงปิโตรเลียมจากแหล่งบนบก อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับ ผลกระทบสามารถนำงบประมาณไปใช้แก้ไขปัญหาเพื่อฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p>	√		√		
<p>- ควรมีการแบ่งรายได้ให้ท้องถิ่นอย่างเป็นธรรมเมื่อค้นพบแหล่งก๊าซ ธรรมชาติในท้องถิ่น และควรกำหนดวิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงที่มีความ มั่นยำตามกำลังการผลิตของผู้รับสัมปทาน รวมทั้งพิจารณาค่าส่วนแบ่ง กำไรจากคู่สัญญาเพิ่มเติมเพื่อให้รัฐมีรายได้ที่สูงขึ้นเนื่องจากปัจจุบันการ เก็บของไทยอยู่ในอัตราต่ำเมื่อเทียบกับประเทศอื่น</p>	√		√		
<p><u>พลังงานทดแทน/พลังงานสำรอง</u></p> <p>- ควรมีแผนรองรับนโยบายด้านความมั่นคงของพลังงาน มีการกำหนด นโยบายแหล่งพลังงานสำรองของประเทศในระยะยาวอย่างชัดเจนและ สนับสนุนให้มีการนำพลังงานทดแทนรูปแบบต่าง ๆ มาใช้อย่างจริงจังโดย เผยแพร่ความรู้และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนให้ประชาชนเข้าใจ รวมถึงการสนับสนุนให้ประชาชนนำเศษพืชหรือขยะผลิตเป็นพลังงาน ทดแทนเพื่อการลดปัญหาการกำจัดขยะ</p>	√		√		
<p>- ควรประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีขยะจำนวนมากเพื่อสร้างพลังงานทดแทนจากขยะ และควรทำการศึกษาวิจัยร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาถึงโอกาสที่จะพัฒนา เป็นเชิงธุรกิจ หรือ ความเป็นไปได้และความคุ้มค่าในการดำเนินการของพืช พลังงานทดแทนอื่น ๆ เช่น หญ้าเนเปียร์ สาหร่ายน้ำเค็มซึ่งเป็นพืช พลังงานทดแทนที่มีมูลค่าผลตอบแทนมากกว่าปาล์มน้ำมัน</p>	√		√	√	√

ข้อสังเกต	๒๕๕๖		๒๕๕๗		๒๕๕๘
	ส.ส.	ส.ว.	ส.ส.	ส.ว.	
- ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาพืชที่สามารถผลิตพลังงาน อาทิ หญ้าเนเปียร์ที่สามารถพัฒนาไปสู่การผลิตพลังงานทดแทนได้เป็นอย่างดี รวมทั้งกำหนดแนวทางหรือมาตรการผลักดันให้มีการนำหญ้าเนเปียร์ไปผลิตเป็นพลังงานอย่างเป็นรูปธรรม			✓	✓	
- ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาพลังงานชีวมวลซึ่งเป็นพลังงานทางเลือกที่เป็นจุดแข็งของประเทศสามารถส่งเสริมเศรษฐกิจได้ โดยควรศึกษาวิจัยและผลักดันพลังงานทางเลือกดังกล่าว รวมทั้งเร่งรัดการวิจัยด้านพลังงานทดแทน เช่น แพลงก์ตอน สาหร่าย เป็นต้น			✓		✓
- ควรให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมพลังงานทางเลือก เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลมและควรกำหนดเกณฑ์การคัดเลือก โดยให้คำนึงถึงความเหมาะสมของพื้นที่และความพร้อมของท้องถิ่น และควรมีการสำรวจตรวจสอบพื้นที่ที่ได้ส่งเสริมไปแล้วว่าในปัจจุบันยังสามารถใช้งานได้เป็นปกติเนื่องจากการลงทุนสูงมาก			✓		
- ควรมีการสำรวจหรือจัดหาแหล่งพลังงานสำรองอื่น ๆ นอกเหนือจากแหล่งก๊าซธรรมชาติสำรองบริเวณอ่าวไทยเช่น บริเวณจังหวัดสงขลาแต่อาจกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวและวิถีชีวิตของประชาชน จึงควรมีการให้ความรู้และทำประชาพิจารณ์ก่อนดำเนินการ			✓		
<u>การอนุรักษ์พลังงาน/ประหยัดพลังงาน</u> - ควรกำหนดรูปแบบและแนวทางการดำเนินการเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน โดยกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดการประหยัดพลังงานของภาครัฐให้ชัดเจน และควรจำกัดงบประมาณในด้านสาธารณูปโภค เพื่อให้ภาครัฐใช้พลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่าเพียงพอ ต่องบประมาณที่ตั้งไว้		✓	✓		
- ควรเร่งศึกษาและทำความเข้าใจกับประชาชนในเรื่องพลังงานไฟฟ้าจากนิวเคลียร์ โดยควรกำหนดแผนการลดการใช้พลังงานไฟฟ้าที่ชัดเจน เช่น ร่วมมือกับกระทรวงศึกษา ในการสร้างนิสัยการประหยัดไฟฟ้ากับเด็กและเยาวชนเนื่องจากการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย ส่วนใหญ่ใช้จากแหล่งก๊าซธรรมชาติ ซึ่งมีจำกัด		✓	✓		✓

ข้อสังเกต	๒๕๕๖		๒๕๕๗		๒๕๕๘
	ส.ส.	ส.ว.	ส.ส.	ส.ว.	
- ควรมีแนวทางส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานให้ชัดเจนและเกิดรูปธรรม เนื่องจากที่ผ่านมาการใช้มาตรการประหยัดพลังงานโดยการมุ่งเน้นการปิดไฟและถอดปลั๊กเครื่องใช้ไฟฟ้าเป็นเพียงการช่วยประหยัดพลังงานในเบื้องต้นเท่านั้น ควรมีแนวทางการส่งเสริมการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลดีของการประหยัดพลังงาน และมุ่งเน้นการสร้างจิตสำนึกในการประหยัดพลังงาน	✓			✓	✓
- ควรร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกกับครูและนักเรียนในเรื่องการอนุรักษ์และการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ และควรเร่งสร้างจิตสำนึกทางสังคมและส่งเสริมให้ภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น		✓	✓		✓
- ควรให้ความสำคัญกับเรื่องประสิทธิภาพของการประหยัดพลังงาน (Energy efficiency) ซึ่งพิจารณาจากการดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ โดยกำหนดให้มีการประเมินประสิทธิภาพอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม				✓	
- ควรสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชนในด้านการประหยัดพลังงาน และควรมีมาตรการด้านภาษีสนับสนุนเพื่อให้การจัดจำหน่ายอุปกรณ์ไฟฟ้าประหยัดพลังงานเป็นที่นิยมมากยิ่งขึ้น ควบคู่กับการสนับสนุนให้ประชาชนใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และให้ภาคอุตสาหกรรมมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสนับสนุนทุนการศึกษาวิจัยและพัฒนาวัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์					✓
- ควรส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยควรพิจารณาทางเลือกหรือแนวทางการบริหารจัดการเพื่อลดต้นทุนเกี่ยวกับการใช้พลังงาน เช่น สนับสนุนการใช้รถยนต์พลังงานไฟฟ้าในประเทศ และลดภาษีนำเข้ารถยนต์พลังงานไฟฟ้า					✓
<u>ก๊าซ NGV</u> - ควรบริหารจัดการสถานะภาพของกองทุนน้ำมันให้สามารถช่วยลดความผันผวนของราคาน้ำมัน เพื่อมิให้มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและภาระค่าครองชีพของประชาชน รวมทั้งเร่งขยายสถานีบริการก๊าซ NGV ให้	✓				

ข้อสังเกต	๒๕๕๖		๒๕๕๗		๒๕๕๘
	ส.ส.	ส.ว.	ส.ส.	ส.ว.	สนช.
ครอบคลุมพื้นที่ เพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นการสร้างความเชื่อมั่น ในนโยบายด้านพลังงานทดแทนของรัฐบาลอีกทางหนึ่ง					
- ควรกำหนดแผนงานหรือแนวทางดำเนินการเพื่อลดผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม ซึ่งเกิดจากนโยบายของรัฐบาลเรื่องการคืนภาษีสำหรับผู้ ซื้อรถยนต์คันแรกกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้ใช้ก๊าซ ธรรมชาติ (NGV) มากขึ้น โดยหาแนวทางเพิ่มสถานีบริการให้ เพียงพอต่อการให้บริการอย่างครอบคลุม		√			
<u>แก๊สแอลพีจี (LPG)</u> - ควรทบทวนและกำหนดมาตรการในการเปิดสถานีบริการแก๊สแอล พีจี (LPG) เนื่องจากปัจจุบันมีผู้ประกอบการเป็นจำนวนมากและควรมี มาตรการป้องกันการลักลอบค้าพลังงาน โดยควรกำหนดให้ราคา พลังงานมีความเหลื่อมล้ำกันในปริมาณที่น้อยซึ่งจะส่งผลให้มีผู้ ลักลอบน้อยลง และการให้ความช่วยเหลือด้านพลังงานควรเป็นการ ช่วยกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ประกอบการ		√			
- ควรหามาตรการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบขนส่งแก๊ส แอลพีจี (LPG) หรือก๊าซปิโตรเลียมเหลวไปจำหน่ายยังประเทศเพื่อน บ้านเนื่องจากรัฐบาลได้พยุงราคาทำให้ราคาจำหน่ายภายในประเทศ อยู่ในระดับที่เหมาะสมและมีราคาถูก		√			
- ควรมีแนวทางการจำแนกประเภทปิโตรเลียมเหลวหรือแก๊ส LPG ที่ใช้ ในภาคครัวเรือนและภาคการขนส่งให้มีความแตกต่างเพื่อป้องกันการ นำไปใช้ผิดประเภทจากภาคครัวเรือนไปใช้ในภาคการขนส่ง				√	
<u>พระราชบัญญัติปิโตรเลียม</u> - ควรพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เนื่องจากตาม พระราชบัญญัตินี้กำหนดสัดส่วนแบ่งไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ ในปัจจุบัน ส่งผลต่อรายได้ของรัฐบาลซึ่งทำให้จัดเก็บได้น้อยกว่าที่ควรจะเป็น				√	√

ข้อสังเกต	๒๕๕๖		๒๕๕๗		๒๕๕๘
	ส.ส.	ส.ว.	ส.ส.	ส.ว.	สนช.
- ควรดำเนินการตามแผนเปลี่ยนแปลงสัญญาสัมปทานปิโตรเลียมใหม่ โดยการให้สัมปทานปิโตรเลียมจะต้องเป็นไปเพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อรัฐและประชาชน				✓	✓
<u>แผนพัฒนาพลังงาน</u> - ควรทบทวนการจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า (PDP) โดยกำหนดในลักษณะเป็นแผนระยะยาว โดยพิจารณาถึงความเชื่อมโยงของทุกภาคส่วนเพื่อให้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนให้สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากปัจจุบันแผน PDP มีการแก้ไขบ่อยครั้ง อาจส่งผลให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ไม่มีความต่อเนื่อง				✓	
- ควรกำหนดแผนยุทธศาสตร์เพื่อความมั่นคงทางพลังงานของประเทศให้ชัดเจนในระยะยาว ๒๐ ปี ทั้งพลังงานหลักและพลังงานทดแทน ซึ่งควรสอดคล้องกับแผนพัฒนาพลังงาน (PDP) และควรบูรณาการแผนให้เชื่อมโยงกับการพัฒนาด้านพลังงานของอาเซียน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ					✓
<u>ประเด็นอื่น ๆ</u> - ควรส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมการเปิดแปลงสัมปทานแปลงที่ ๒๑ ให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมาประชาชนไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดแปลงสัมปทาน และควรมีการเจรจาและหาข้อตกลงที่เป็นข้อยุติ ในการใช้ประโยชน์ ในเขตพื้นที่พัฒนาร่วมไทย - มาเลเซีย หรือไทย - กัมพูชา (Joint Development Area: JDA) โดยคำนึงถึงการจัดเก็บค่าภาคหลวงที่เป็นปัจจุบัน เพื่อให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์สูงสุด		✓			
- ควรผลักดันให้มีการจัดทำรถไฟขนส่ง รางคู่ และเพิ่มแนวท่อขนส่งตามนโยบายของรัฐบาลให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อประโยชน์ของผู้ประกอบการ และความปลอดภัยของประชาชน และควรมีการ		✓			

ข้อสังเกต	๒๕๕๖		๒๕๕๗		๒๕๕๘
	ส.ส.	ส.ว.	ส.ส.	ส.ว.	
ตรวจสอบมาตรฐานของสถานีบริการน้ำมันและความปลอดภัยในการขนส่งน้ำมันให้เกิดความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น					
- ควรหาแนวทางและประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ประกอบการได้รับประโยชน์จากโครงการบัตรเครดิตพลังงานเนื่องจากโครงการดังกล่าวสามารถลดภาระแก่ผู้ประกอบการ แต่ที่ผ่านมาปริมาณผู้เข้าร่วมโครงการยังมีน้อย		√			
- ควรเปิดเผยข้อมูลการขุดเจาะหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการขุดเจาะหลุมน้ำมันบริเวณอ่าวไทย ประมาณ ๔,๐๐๐ กว่าหลุม และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นให้ประชาชนรับทราบข้อมูล		√			
- ควรมีแนวทางเสนอการจัดเก็บภาษีน้ำมันให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันราคาน้ำมันดีเซลมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านราคาในอนาคตต่อไป		√			
- ควรเสนอกรอบความร่วมมือในเรื่องความมั่นคงด้านพลังงาน เช่น ความร่วมมือในการสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ในภูมิภาคอาเซียน ที่อาจเจรจาและร่วมกันก่อสร้างในประเทศใดประเทศหนึ่ง และจัดสรรพลังงานดังกล่าวไปยังประเทศสมาชิก โดยแต่ละประเทศให้การสนับสนุนด้านบุคลากรและงบประมาณในการดำเนินการ		√	√		
- ควรตรวจสอบและกำหนดมาตรการป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการใช้ถ่านหิน และมาตรฐานในการนำเข้าประเภทถ่านหิน คุณภาพถ่านหิน โดยควรประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากปัจจุบันโรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่งมีการใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตซึ่งส่งผลให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม				√	
- ควรเตรียมแผนในการจัดหาพลังงานเพื่อรองรับการดำเนินการตามโครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูง เนื่องจากรถไฟฟ้าดังกล่าวจำเป็นต้องใช้พลังงานไฟฟ้าจำนวนประมาณ 1 เมกกะวัตต์ต่อขบวน หากไม่มีการจัดเตรียมแผนจะส่งผลกระทบต่อโครงการ				√	

ข้อสังเกต	๒๕๕๖		๒๕๕๗		๒๕๕๘
	ส.ส.	ส.ว.	ส.ส.	ส.ว.	
- ควรสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการของกระทรวง โดยการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงอย่างเปิดเผยปัญหาและอุปสรรค เพื่อให้ประชาชนรับทราบข้อมูลที่แท้จริง สร้างความน่าเชื่อถือภาพลักษณ์ที่ดีของกระทรวงพลังงาน				√	
กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน					
- ควรพิจารณาทดลองส่งเสริมโครงการส่งเสริมพลังงานทดแทนจากพลังงานแสงอาทิตย์ โดยจัดทำเป็นโครงการนำร่องจนกว่าจะเห็นว่ามี ความคุ้มค่าแล้วจึงให้การส่งเสริมอย่างเป็นรูปธรรม		√			
- ควรมีมาตรการประหยัดพลังงานที่เป็นรูปธรรมและได้ผลลัพธ์ที่มี ประสิทธิภาพอย่างแท้จริง โดยเพิ่มการประชาสัมพันธ์และส่งเสริม การประหยัดพลังงานโดยเฉพาะพลังงานไฟฟ้า ควรสนับสนุนการวิจัย อุปกรณ์ไฟฟ้าให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย เพื่อไม่ให้ สิ้นเปลืองพลังงาน การกระตุ้นให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมเปลี่ยนอุปกรณ์ ในสำนักงานเป็นประเภทประหยัดพลังงาน - ควรพัฒนาการใช้พลังงานทดแทนให้เทียบเท่ากับประเทศในกลุ่ม ยุโรป เช่น พลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์เป็นแหล่งพลังงานหลัก ของประเทศ และควรต้องมีความระมัดระวังและควบคุมการใช้ พลังงานดังกล่าว โดยจัดให้มีพลังงานสำรองไว้ในกรณีที่พลังงาน แสงอาทิตย์และพลังงานลมไม่สามารถใช้ได้		√	√		
- ควรดำเนินมาตรการประหยัดพลังงานอย่างเป็นรูปธรรมและ แพร่หลายในวงกว้าง และควรกำหนดนโยบายสร้างแหล่งพลังงาน สำรองเพื่อทดแทนการเสียดุลการค้าด้านพลังงาน โดยมุ่งเน้น สนับสนุนการปลูกพืชพลังงานที่มีศักยภาพสูง		√			
- ควรเพิ่มความรู้ด้านการประหยัดพลังงานและการประหยัดไฟฟ้า และสร้างจิตสำนึกการประหยัดพลังงานในหลักสูตรการศึกษา เช่น		√	√		√

ข้อสังเกต	๒๕๕๖		๒๕๕๗		๒๕๕๘
	ส.ส.	ส.ว.	ส.ส.	ส.ว.	
การเพิ่มโปรแกรมเรียนรู้ด้านการประหยัดพลังงานในคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต (Tablet) ที่แจกให้แก่เด็กนักเรียนและควรรใช้ตัวเซ็นเซอร์เป็นตัวเปิด - ปิดไฟฟ้าบริเวณสถานที่สาธารณะจะทำให้สามารถประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้ในระดับหนึ่ง					
สำนักนโยบายและแผนพลังงาน					
- ควรหาแนวทางส่งเสริมการใช้เอทานอลเป็นพลังงานทดแทนให้มากยิ่งขึ้น โดยกำหนดเป็นแผนดำเนินการและกำหนดเป้าหมายของการดำเนินการที่ชัดเจน		√			
- ควรพิจารณาแนวทางการสร้างเขื่อนห้วยสโงอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี ความจุ ๒๙๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุดเนื่องจากปัจจุบันเขื่อนดังกล่าวอยู่ระหว่างการก่อสร้าง หากต้องแก้ไขแบบหรือโครงสร้างก็ควรจะประสานการแก้ไขทันทีเพื่อให้ได้แบบตามที่เหมาะสม		√			
- ควรกำหนดมาตรการการใช้และประหยัดพลังงานอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งกำหนดแนวทางการสร้างความสมดุลในการใช้พลังงานระหว่างภาคอุตสาหกรรมและภาคครัวเรือน		√	√		
สถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน)					
- ควรเสนอให้คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) หรือคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) พิจารณาว่าควรมีการจัดเก็บเงินเพิ่มเติมเพื่อสมทบเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานหรือไม่เนื่องจาก		√			

**ข้อสังเกตคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ของสภาผู้แทนราษฎร**

กระทรวงพลังงาน

๑. ควรจัดสรรรายได้จากการเก็บค่าภาคหลวงปิโตรเลียมจากแหล่งบนบกอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบสามารถนำงบประมาณไปใช้แก้ไขปัญหาเพื่อฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. ควรมีแผนรองรับนโยบายด้านความมั่นคงของพลังงาน เพื่อป้องกันการขาดแคลนพลังงานในอนาคต มีการกำหนดนโยบายแหล่งพลังงานสำรองของประเทศในระยะยาวอย่างชัดเจน และสนับสนุนให้มีการนำพลังงานทดแทนรูปแบบต่าง ๆ มาใช้อย่างจริงจัง เช่น พลังงานชีวมวล พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม เป็นต้น โดยเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจเรื่องพลังงานทดแทน และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนในการนำพลังงานทดแทนมาใช้ รวมถึงการสนับสนุนให้ประชาชนนำเศษพืชหรือขยะผลิตเป็นพลังงานทดแทนเพื่อการลดปัญหาการกำจัดขยะในแต่ละท้องถิ่น

๓. ควรบริหารจัดการสถานะภาพของกองทุนน้ำมันให้สามารถช่วยลดความผันผวนของราคาน้ำมัน เพื่อมิให้มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและภาระค่าครองชีพของประชาชน รวมทั้งเร่งขยายสถานีบริการก๊าซ NGV ให้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้รถที่ใช้ก๊าซ NGV เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในนโยบายด้านพลังงานทดแทนของรัฐบาลอีกทางหนึ่ง

**ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 วุฒิสภา**

กระทรวงพลังงาน

(1) ควรกำหนดรูปแบบและแนวทางการดำเนินการ เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน โดยกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดการประหยัดพลังงานของภาครัฐให้ชัดเจน ประกอบกับ ควรจำกัดงบประมาณในด้านสาธารณูปโภค เพื่อให้ภาครัฐใช้พลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่าเพียงพอต่องบประมาณที่ตั้งไว้ เพราะที่ผ่านมาถึงแม้การอนุรักษ์พลังงานจะเป็นเรื่องที่ได้มีการพิจารณา โดยตลอดก็ตามแต่มีลักษณะเป็นนามธรรม โดยสามารถพิจารณาได้จากค่าใช้จ่ายของภาครัฐจะมีค่า

สาธารณูปโภคค่อนข้างสูง ซึ่งสะท้อนได้ว่าการอนุรักษ์พลังงานของภาครัฐไม่สามารถดำเนินการ ได้อย่างเป็นรูปธรรม

(2) ควรส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมการเปิดแปลงสัมปทานแปลงที่ 21 ให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมาประชาชนไม่ทราบหรือไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับผลดีหรือผลเสียของการเปิดแปลงสัมปทานของภาครัฐแต่อย่างใด และเห็นว่าการใช้ประโยชน์ของประเทศไทยในเขตพื้นที่พัฒนาร่วมไทย - มาเลเซีย หรือไทย - กัมพูชา (Joint Development Area: JDA) ควรมีการเจรจาและหาข้อตกลงที่เป็นข้อยุติ โดยคำนึงถึงการจัดเก็บค่าภาคหลวงที่เป็นปัจจุบันเพื่อให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์สูงสุด

(3) ควรผลักดันให้มีการดำเนินการจัดทำรถไฟขนส่ง รางคู่ และเพิ่มแนวท่อขนส่งตามแนวนโยบายของรัฐบาลให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อประโยชน์ของผู้ประกอบการและความปลอดภัยของประชาชน เนื่องจากการวางท่อขนส่งน้ำมันจะก่อให้เกิดการประหยัดค่าใช้จ่ายและลดพลังงานในการขนส่งของผู้ประกอบการ รวมทั้งเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการขนส่งประกอบกับควรมีการตรวจสอบมาตรฐานของสถานีบริการน้ำมันและความปลอดภัยในการขนส่งน้ำมันให้เกิดความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

(4) ควรทบทวนและกำหนดมาตรการในการเปิดสถานีบริการแก๊สแอลพีจี รวมทั้งกำหนดมาตรฐานของสถานีบริการแก๊สแอลพีจี เนื่องจากปัจจุบันมีผู้ประกอบการสถานีบริการแก๊สแอลพีจีเป็นจำนวนมาก และควรมีมาตรการป้องกันการลักลอบค้าพลังงานในเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อราคาพลังงานภายในประเทศแนวทางการป้องกันการลักลอบค้าพลังงานดังกล่าวควรกำหนดให้ราคาพลังงานมีความเหลื่อมล้ำกันในปริมาณที่น้อยซึ่งจะส่งผลให้มีผู้ลักลอบน้อยลง และการให้ความช่วยเหลือด้านพลังงานควรเป็นการช่วยเหลือเฉพาะกลุ่ม อาทิ กลุ่มผู้มีรายได้น้อย และกลุ่มผู้ประกอบการ

(5) ควรกำหนดแผนงานหรือแนวทางดำเนินการเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเกิดจากนโยบายของรัฐบาลเรื่องการคืนภาษีสำหรับผู้ซื้อรถยนต์คันแรกเป็นเหตุให้มีการซื้อรถยนต์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่งผลต่อการใช้พลังงานเชื้อเพลิงและเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้ใช้ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas for Vehicles: NGV) มากขึ้น โดยหาแนวทางเพิ่มสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas for Vehicles: NGV) ให้เพียงพอต่อการให้บริการอย่างครอบคลุม

(6) ควรหามาตรการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาลักลอบขนส่ง แก๊สแอลพีจี (Liquefied Petroleum Gas: LPG) หรือก๊าซปิโตรเลียมเหลวไปจำหน่ายยังประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากการที่รัฐบาลได้อุดหนุนโดยการพยุงราคาแก๊สแอลพีจี (Liquefied Petroleum Gas: LPG) หรือก๊าซปิโตรเลียมเหลว ทำให้ราคาจำหน่ายภายในประเทศอยู่ในระดับที่เหมาะสมและมีราคาถูกเมื่อเปรียบเทียบกับราคาจำหน่ายในประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลให้มีการลักลอบขนส่งแก๊สแอลพีจี (Liquefied Petroleum Gas: LPG) หรือก๊าซปิโตรเลียมเหลว โดยวิธีการต่าง ๆ

(7) ควรหาแนวทางและประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ประกอบการได้รับประโยชน์จากโครงการบัตรเครดิตพลังงาน ซึ่งเป็นโครงการสำหรับซื้อพลังงานในรูปของก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas for Vehicles: NGV) โดยการใช้บัตรเครดิตสำหรับรถโดยสาร เนื่องจากโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่สามารถลดภาระแก่ผู้ประกอบการและสามารถควบคุมการนำไปใช้ที่ไม่ถูกวัตถุประสงค์ได้ แต่ที่ผ่านมามีปริมาณผู้เข้าร่วมโครงการยังมีน้อย

(8) ควรส่งเสริมให้มีการปลูกจิตสำนึกสำหรับนักเรียนนักศึกษาเพื่อให้เข้าใจและรู้คุณค่าของพลังงานโดยการบูรณาการร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ เนื่องจากพลังงานถือได้ว่าเป็นความจำเป็นต่อชีวิตประจำวัน และปัจจุบันการใช้พลังงานในรูปแบบต่าง ๆ มีมากขึ้น

(9) ควรกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตพืชพลังงานทดแทนสำหรับผลิตเอทานอล (Ethanol) หรือเอทิลแอลกอฮอล์ (Ethyl Alcohol) ซึ่งนำไปผลิตเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ (Gasohol) โดยการสร้างความมั่นใจและให้หลักประกันแก่ผู้ผลิตที่ชัดเจนว่ามีเป้าหมายในการผลิตมากน้อยเพียงใด เนื่องจากปัจจุบันราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาปรับตัวสูงขึ้นซึ่งส่งผลให้ต้นทุนการผลิตน้ำมันแก๊สโซฮอล์ (Gasohol) ในปัจจุบันมีความคุ้มค่ามากกว่า

(10) รัฐบาลโดยกระทรวงพลังงานควรเสนอกรอบความร่วมมือในเรื่องความมั่นคงด้านพลังงาน ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือในการสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ในภูมิภาคอาเซียนที่อาจเจรจาและร่วมกันก่อสร้างในประเทศใดประเทศหนึ่ง และจัดสรรพลังงานดังกล่าวไปยังประเทศสมาชิก โดยแต่ละประเทศให้การสนับสนุนด้านบุคลากรและงบประมาณในการดำเนินการ

(11) ควรแสดงให้ประชาชนรับทราบข้อมูลอย่างเปิดเผยเกี่ยวกับการขุดเจาะหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการขุดเจาะหลุมน้ำมันบริเวณอ่าวไทยซึ่งมีประมาณ 4,000 กว่าหลุม และมีแนวโน้มการขุดเจาะเพิ่มขึ้น โดยการนำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ซึ่งเป็นกระบวนการ

ทำงานเกี่ยวกับข้อมูลในเชิงพื้นที่ที่ใช้กำหนดข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่งมาใช้ในพื้นที่แทนจุดเจาะน้ำมันหรือพื้นที่สำรวจ

(12) กระทรวงพลังงานและสถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน) ควรมีแนวทางเสนอการจัดเก็บภาษีน้ำมันให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันราคาน้ำมันดีเซลมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านราคาในอนาคตต่อไป

(13) ควรพิจารณาทดลองส่งเสริมโครงการส่งเสริมพลังงานทดแทนจากพลังงานแสงอาทิตย์ โดยจัดทำเป็นโครงการนำร่องจนกว่าจะเห็นว่ามีความคุ้มค่าแล้วจึงให้การส่งเสริมอย่างเป็นทางการ เพราะถึงแม้ว่าปัจจุบันการส่งเสริมพลังงานทดแทนจากพลังงานแสงอาทิตย์จะเพิ่มขึ้นเป็น 2,000 เมกกะวัตต์ และพลังงานแสงอาทิตย์จะเป็นพลังงานสะอาดแต่ก็ถือว่าเป็นพลังงานที่ไม่มีเสถียรภาพ เนื่องจากการผลิตต้องรอปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านธรรมชาติ และการลงทุนมีความสิ้นเปลือง ประกอบกับปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้ามาก ซึ่งสามารถนำมาพัฒนาและประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าอย่างแท้จริง

(14) กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานควรมีมาตรการประหยัดพลังงานที่เป็นรูปธรรมและได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง เพราะปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบและไม่มีความเข้าใจถึงมาตรการประหยัดพลังงานของกระทรวงพลังงาน จึงควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการประหยัดพลังงานมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการประหยัดพลังงานไฟฟ้า เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานโดยเฉพาะเครื่องใช้ไฟฟ้าควรสนับสนุนการวิจัยอุปกรณ์ไฟฟ้าให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย เนื่องจากอุปกรณ์ไฟฟ้าส่วนใหญ่ได้รับการออกแบบจากต่างประเทศไม่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยและทำให้สิ้นเปลืองพลังงาน การกระตุ้นให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ในสำนักงานเป็นอุปกรณ์ประเภทประหยัดพลังงานโดยอาจนำมาตรการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีเป็นแรงจูงใจ และควรพัฒนาการใช้พลังงานทดแทนให้เทียบเท่ากับประเทศในกลุ่มยุโรป เพราะประเทศในกลุ่มยุโรปส่วนใหญ่ใช้พลังงานทดแทน เช่น พลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์เป็นแหล่งพลังงานหลักของประเทศ อย่างไรก็ตามการใช้พลังงานแสงอาทิตย์และพลังงานลมเป็นพลังงานทดแทนควรต้องมีความระมัดระวังและควบคุมการใช้พลังงานดังกล่าว โดยจัดให้มีพลังงานสำรองไว้ในกรณีที่พลังงานแสงอาทิตย์และพลังงานลมไม่สามารถใช้ได้ ซึ่งอาจทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในด้านงบประมาณและการลงทุน

(15) กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานควรดำเนินมาตรการประหยัดพลังงานอย่างเป็นรูปธรรมและแพร่หลายในวงกว้าง และควรกำหนดนโยบายสร้างแหล่งพลังงานสำรองเพื่อทดแทนการเสียดุลการค้าด้านพลังงาน โดยมุ่งเน้นสนับสนุนการปลูกพืชพลังงานที่มีศักยภาพสูงแม้จะมีต้นทุนสูงแต่ผลประโยชน์ที่ได้รับคุ้มค่า

(16) กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานควรเพิ่มความรู้ ด้านการประหยัดพลังงานและการประหยัดไฟฟ้า และสร้างจิตสำนึกการประหยัดพลังงานในหลักสูตรการศึกษา เช่น การเพิ่มโปรแกรมเรียนรู้ด้านการประหยัดพลังงานในคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต (Tablet) ที่กระทรวงศึกษาธิการแจกให้แก่เด็กนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ เนื่องจากที่ผ่านมาการรณรงค์ด้านการประหยัดพลังงานไม่ได้กระทำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ประกอบกับรัฐบาลใช้นโยบายให้ความช่วยเหลือด้านพลังงานไฟฟ้าแก่ประชาชน ทำให้ประชาชนไม่ให้ความสำคัญกับการประหยัดพลังงานเท่าที่ควร และควรใช้ตัวเซ็นเซอร์เป็นตัวเปิด - ปิดไฟฟ้าบริเวณสถานที่สาธารณะจะทำให้สามารถประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้ในระดับหนึ่ง

(17) สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานควรรหาแนวทางส่งเสริมการใช้เอทานอลเป็นพลังงานทดแทนให้มากยิ่งขึ้น โดยกำหนดเป็นแผนดำเนินการและกำหนดเป้าหมายของการดำเนินการที่ชัดเจน เพื่อให้มีความต้องการเอทานอลเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนประเภทเอทานอลยังไม่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงการส่งเสริมได้อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม

(18) สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานควรพิจารณาแนวทางการสร้างเขื่อนห้วยสมองอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี ความจุ 295 ล้านลูกบาศก์เมตร ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุด เนื่องจากปัจจุบันเขื่อนดังกล่าวอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง ซึ่งหากมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบหรือโครงสร้างก็ควรจะประสานการแก้ไขทันทีเพื่อให้ได้แบบตามที่เหมาะสม

(19) สถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน) ควรเสนอให้คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) หรือคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) พิจารณาว่าควรมีการจัดเก็บเงินเพิ่มเติมเพื่อสมทบเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานหรือไม่ เนื่องจากราคาน้ำมันดิบมีแนวโน้มลดลง และเพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการกองทุนและบริหารจัดการด้านราคาน้ำมัน โดยเห็นว่าแนวทางการดำเนินการของกองทุนเป็นการรักษา

เสถียรภาพราคาน้ำมันมีได้เป็นกองทุนที่ดำเนินการเพื่อการชดเชยราคาน้ำมันแต่อย่างใด ประกอบกับแม้ราคาน้ำมันจะลดลงแต่ค่าขนส่งหรือค่าดำเนินการของผู้ประกอบการก็ยังอยู่ในสถานะที่ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก

**ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ของสภาผู้แทนราษฎร**

กระทรวงพลังงาน

1. การส่งเสริมพลังงานทดแทน ควรประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานคร เป็นต้น ซึ่งมีขยะจำนวนมากเพื่อสามารถสร้างโรงไฟฟ้าขนาดย่อมได้ เพื่อเป็นการสร้างพลังงานทดแทนจากขยะ สำหรับการส่งเสริมพลังงานขยะจากชุมชนขนาดเล็ก ควรศึกษาถึงโอกาสที่จะพัฒนาเป็นเชิงธุรกิจ หรือร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาวิจัยสาหร่ายน้ำเค็มซึ่งเป็นพืชพลังงานทดแทนที่มีมูลค่าผลตอบแทนมากกว่าปาล์มน้ำมัน โดยร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หรือมหาวิทยาลัยอื่น รวมทั้งควรศึกษาความเป็นไปได้และความคุ้มค่าในการดำเนินการของพืชพลังงานทดแทนอื่น ๆ เช่น หญ้าเนเปียร์ เป็นต้น

2. ควรมีการสำรวจหรือจัดหาแหล่งพลังงานสำรองอื่น ๆ นอกเหนือจากแหล่งก๊าซธรรมชาติสำรองบริเวณอ่าวไทย สำหรับการขุดเจาะสำรวจแหล่งน้ำมันเพิ่มในฝั่งอ่าวไทย อาทิ บริเวณจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นประโยชน์ แต่อาจกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวและวิถีชีวิตของประชาชน จึงควรมีการให้ความรู้และจัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ก่อนดำเนินการ รวมทั้งมีระบบเฝ้าระวังผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย

3. การส่งเสริมพลังงานทางเลือก เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ หรือพลังงานลม โดยการให้ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม และควรกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของพื้นที่และความพร้อมของท้องถิ่นโดยขอให้มีการสำรวจตรวจสอบพื้นที่ที่ได้ส่งเสริมไปแล้วว่าในปัจจุบันยังสามารถใช้งานได้เป็นปกติเนื่องจากการลงทุนสูงมาก และดำเนินการแก้ไขกรณี

พลังงานแสงอาทิตย์บางพื้นที่ที่มีความเข้มของแสงสูงและมีผู้สนใจดำเนินการ แต่ติดเงื่อนไขการให้สัมปทานในพื้นที่อื่น

4. โครงสร้างเชื้อเพลิงที่ใช้ผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย ส่วนใหญ่ใช้จากแหล่งก๊าซธรรมชาติ ซึ่งแหล่งก๊าซธรรมชาติสำรองมีจำกัด จึงควรเร่งศึกษาและทำความเข้าใจกับประชาชนในเรื่องพลังงานไฟฟ้าจากนิวเคลียร์ โดยกระทรวงพลังงานควรกำหนดแผนการลดการใช้พลังงานไฟฟ้าที่ชัดเจน เช่น แนวคิดการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในอาคารขนาดใหญ่ หรือการร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการในการสร้างนิสัยการประหยัดไฟฟ้ากับเด็กและเยาวชน เป็นต้น

5. การค้นพบแหล่งก๊าซธรรมชาติในท้องถิ่น ควรมีการแบ่งรายได้ให้ท้องถิ่นอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ การจัดเก็บค่าภาคหลวงของไทยอยู่ในอัตราต่ำเมื่อเทียบกับประเทศอื่น เช่น ประเทศพม่า ประเทศกัมพูชา เป็นต้น ควรกำหนดวิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงที่มีความแม่นยำตามกำลังการผลิตของผู้รับสัมปทาน รวมทั้งพิจารณาค่าส่วนแบ่งกำไรจากคู่สัญญาเพิ่มเติมเพื่อให้รัฐมีรายได้ที่สูงขึ้น

6. สำนักนโยบายและแผนพลังงาน ควรกำหนดมาตรการการใช้และประหยัดพลังงานอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งกำหนดแนวทางการสร้างความสมดุลในการใช้พลังงานระหว่างภาคอุตสาหกรรมและภาคครัวเรือน หากอัตราค่ากระแสไฟฟ้าสูงจะส่งผลให้ต้นทุนสินค้าและบริการของประเทศสูงตามไปด้วยซึ่งเป็นอุปสรรคต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

**ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 วุฒิสภา**

กระทรวงพลังงาน

(1) ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาพืชที่สามารถผลิตพลังงาน อาทิ หญ้าเนเปียร์ที่สามารถพัฒนาไปสู่การผลิตพลังงานทดแทนได้เป็นอย่างดี รวมทั้งกำหนดแนวทางหรือมาตรการผลักดันให้มีการนำหญ้าเนเปียร์ไปผลิตเป็นพลังงานอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากในอนาคตพลังงานที่ได้จาก bio - methane gas จะมีความสำคัญเพิ่มขึ้นและเป็นพลังงานสะอาดที่ควรจะได้รับส่งเสริมให้มากขึ้น

(2) ควรเตรียมแผนในการจัดหาพลังงานเพื่อรองรับการดำเนินการตามโครงการรถไฟความเร็วสูง เนื่องจากรถไฟฟ้างวดดังกล่าวจำเป็นต้องใช้พลังงานไฟฟ้าจำนวนประมาณ 1 เมกกะวัตต์ต่อขบวน หากไม่มีการจัดเตรียมแผนจะส่งผลกระทบต่อโครงการ

(3) ควรมีแนวทางการจำแนกประเภทปิโตรเลียมเหลวหรือแก๊ส LPG ที่ใช้ในภาคครัวเรือนและภาคการขนส่งให้มีความแตกต่าง อาทิ การเติมสารเคมี ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการนำปิโตรเลียมเหลวหรือแก๊ส LPG ไปใช้ผิดประเภท และป้องกันการลักลอบนำ ปิโตรเลียมเหลวหรือแก๊ส LPG จากภาคครัวเรือนไปใช้ในภาคการขนส่ง ซึ่งเป็นภาระที่รัฐบาลต้องให้การอุดหนุน

(4) ควรมีแนวทางส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานให้ชัดเจนและเกิดรูปธรรมเนื่องจากที่ผ่านมาการใช้มาตรการประหยัดพลังงานโดยการมุ่งเน้นการปิดไฟและถอดปลั๊กเครื่องใช้ไฟฟ้าในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งเป็นเพียงการช่วยประหยัดพลังงานในเบื้องต้นเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามควรมีแนวทางการส่งเสริมการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลดีของการประหยัดพลังงาน และมุ่งเน้นการสร้างจิตสำนึกในการประหยัดพลังงาน โดยอาจใช้วิธีการจัดทำข้อสอบกลางสำหรับหน่วยงานหรือองค์กรสำหรับนำไปใช้ในการรับสมัครพนักงาน เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการหรือแนวทางในการประหยัดพลังงาน

(5) ควรให้ความสำคัญกับเรื่องประสิทธิภาพของการประหยัดพลังงาน (Energy efficiency) ซึ่งพิจารณาจากการดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ โดยกำหนดให้มีการประเมินประสิทธิภาพอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม อาทิ การอนุญาตให้สร้างโรงไฟฟ้าของรัฐหรือเอกชนต้องมีการตรวจสอบก่อนว่าการก่อสร้างกับกรณีส่งเสริมด้านประสิทธิภาพของการประหยัดพลังงาน (Energy efficiency) กรณีใดจะมีความคุ้มค่าหรือลดต้นทุนในการดำเนินการได้มากกว่า และควรนำไปกำหนดไว้ในแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า (PDP) เพื่อให้มีการส่งเสริมการใช้มาตรา 3585 การดังกล่าวอย่างชัดเจน

(6) ควรพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 เนื่องจากมีการใช้มาเป็นเวลานานจากการทำสัญญาสัมปทานกับภาคเอกชน และสัญญาสัมปทานดังกล่าวเป็นการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่เป็นของรัฐให้กับภาคเอกชน โดยรัฐอยู่ในฐานะที่จะได้รับเพียงส่วนแบ่งที่เป็นค่าภาคหลวง ซึ่งตามพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดสัดส่วนส่วนแบ่งไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ส่งผลต่อรายได้ของรัฐบาลซึ่งทำให้จัดเก็บได้น้อยกว่าที่ควรจะเป็น

(7) ปัจจุบันโรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่ง มีการใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตพลังงานทดแทนเป็นจำนวนมาก ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่กระทรวงพลังงานจะต้องตรวจสอบและกำหนดมาตรการป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการใช้ถ่านหิน เนื่องจากก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมตั้งแต่กระบวนการขนส่ง การขนถ่าย การผลิตพลังงาน และการกำจัดกากถ่านหิน ทั้งนี้ ควร

ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดมาตรการและมาตรฐานในการนำเข้าประเภทถ่านหิน คุณภาพถ่านหิน การขนถ่าย เป็นต้น

(8) ควรสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการของกระทรวง โดยการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงอย่างเปิดเผยเกี่ยวกับการดำเนินการ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ เพื่อให้ประชาชนรับทราบข้อมูลที่แท้จริง และสร้างความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ที่ดีของกระทรวงพลังงาน

(9) ควรทบทวนการจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า (PDP) โดยกำหนดเป็นแนวทางการดำเนินการในลักษณะเป็นแผนระยะยาว โดยพิจารณาถึงความเชื่อมโยงของทุกภาคส่วนเพื่อให้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนให้สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า (PDP) มีการแก้ไขและเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง อาจส่งผลให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ไม่มีความต่อเนื่อง

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

กระทรวงพลังงาน

(๑) พลังงานชีวมวลเป็นพลังงานทางเลือกที่ถือได้ว่าเป็นจุดแข็งในการแข่งขันด้านพลังงานของประเทศ จึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาพลังงานทางเลือกดังกล่าว และส่งเสริมเพื่อให้พลังงานทางเลือกเป็นพลังงานที่สามารถส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ควรศึกษาวิจัยและผลักดันพลังงานทางเลือกที่เป็นจุดแข็งของประเทศไทย เช่น พลังงานชีวมวลซึ่งสามารถลดมลพิษสิ่งแวดล้อม ลดวัสดุที่เหลือใช้ และสามารถนำไปขยายไฟฟ้าชุมชนได้ รวมทั้งเร่งรัดการวิจัยด้านพลังงานทดแทน เช่น แพลงก์ตอน สาหร่าย ซึ่งจะมีส่วนช่วยสนับสนุนนโยบายด้านพลังงานได้เป็นอย่างดี

(๒) ควรกำหนดแผนยุทธศาสตร์เพื่อความมั่นคงทางพลังงานของประเทศ ให้ชัดเจนในระยะยาว 20 ปี ทั้งในส่วนของพลังงานหลักและพลังงานทดแทนต่าง ๆ ซึ่งควรสอดคล้องกับแผนพัฒนาพลังงาน (Power Development Plan : PDP) ของประเทศที่กำหนดแนวทางการพัฒนาพลังงานด้านต่าง ๆ และควรบูรณาการแผนให้เชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนาด้านพลังงานของอาเซียนและประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติโดยเร็ว

(๓) ควรร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกกับครูและนักเรียนในเรื่องการอนุรักษ์และการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในส่วนของครูวิทยาศาสตร์ ควรส่งเสริมให้จัดทำโครงการด้านพลังงานร่วมกับนักเรียน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ได้จริง นอกจากนี้ ควรเร่งสร้างจิตสำนึกทางสังคมและส่งเสริมให้ภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

(๔) ควรสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชนในด้านการประหยัดพลังงาน เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้าประหยัดพลังงาน หลอดไฟฟ้าประหยัดพลังงาน การออกแบบอาคารประหยัดพลังงาน และควรมีมาตรการด้านภาษีสนับสนุนเพื่อให้การจัดจำหน่ายอุปกรณ์ไฟฟ้าประหยัดพลังงานสามารถจำหน่ายและเป็นที่ยอมรับมากขึ้น ควบคู่กับการกำหนดกลยุทธ์ในการสนับสนุนให้ประชาชนใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สนับสนุนภาคอุตสาหกรรมให้มีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การลดภาษีนำเข้าหรือยกเว้นภาษีวัตถุดิบ และสนับสนุนทุนการศึกษาวิจัยและพัฒนาวัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์

(๕) ควรพิจารณาแนวทางการดำเนินการตามแผนเปลี่ยนแปลงสัญญาสัมปทานปิโตรเลียมใหม่ โดยการให้สัมปทานปิโตรเลียมจะต้องเป็นไปเพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อรัฐและประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของทรัพยากรธรรมชาติที่แท้จริงให้มากที่สุด

(๖) ควรส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากต้นทุนในการดำเนินการค่อนข้างสูง เป็นเหตุให้การดำเนินการตามแผนการส่งเสริมต่าง ๆ ไม่สามารถเกิดผลสัมฤทธิ์ จึงควรพิจารณาทางเลือกหรือแนวทางการบริหารจัดการเพื่อลดต้นทุนเกี่ยวกับการใช้พลังงาน เช่น สนับสนุนการใช้รถยนต์พลังงานไฟฟ้าในประเทศ การส่งเสริมผู้ประกอบการโดยลดภาษีนำเข้ารถยนต์พลังงานไฟฟ้า